

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

16 10 20 24

м. Київ

№ 1466

**Про затвердження професійного
стандарту «Викладач закладу
вищої освіти»**

Відповідно до частини третьої статті 4² Кодексу законів про працю України, абзацу другого пункту 27 Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 року № 373, та пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 (із змінами), на підставі висновку Національного агентства кваліфікацій до проекту професійного стандарту «Викладач закладу вищої освіти», схваленого рішенням Національного агентства кваліфікацій № 1, протокол № 39 (179) від 24.09.2024 (лист Національного агентства кваліфікацій від 26.09.2024 № 02/01.01-09/1621) та висновку Профспілки працівників освіти і науки України щодо погодження проекту професійного стандарту «Викладач закладу вищої освіти» від 23.08.2024 № 02-5/407

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити професійний стандарт «Викладач закладу вищої освіти», що додається.

2. Директорату фахової передвищої, вищої освіти (Шаров О.) передати професійний стандарт Національному агентству кваліфікацій для його реєстрації та внесення до Реєстру кваліфікацій.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Винницького М.

Міністр

Оксен ЛІСОВИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ Міністерства освіти і
науки України**

16 10 2024 № 1466

Професійний стандарт

«ВИКЛАДАЧ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ»

(дата внесення до Реєстру кваліфікацій)

Професійний стандарт розроблено та затверджено згідно з вимогами статті 4² Кодексу законів про працю України на підставі:

- висновку Національного агентства кваліфікацій від 24.09.2024 про дотримання під час підготовки проекту професійного стандарту вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 р. № 373

- висновку Профспілки працівників освіти і науки України від 23.08.2024 № 02-5/407 щодо погодження проекту професійного стандарту

I. Назва професійного стандарту.

Викладач закладу вищої освіти

II. Загальні відомості про професійний стандарт.**1. Мета діяльності за професією.**

Формування професійних, світоглядних і громадянських компетентностей, морально-етичних цінностей у здобувачів вищої освіти.

2. Назва виду (видів) економічної діяльності, секції, розділу, групи, класу економічної діяльності та їх код згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності» (за потреби). ..

Секція Р	Розділ 85	Група 85.4	Клас 85.42
Освіта	Освіта	Вища освіта	Вища освіта

3. Назва (назви) професії (професій) та код (коди) підкласу (підкласів) (групи) професій згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій».

Викладач закладу вищої освіти, 2310

4. Узагальнена назва професії (за потреби).

Викладач закладу вищої освіти

5. Назви типових посад (за потреби).

Професор

Доцент

Старший викладач

Викладач

Асистент

6. Професійна (професійні) кваліфікація (кваліфікації), її (їх) рівень згідно з Національною рамкою кваліфікацій.

Викладач закладу вищої освіти – педагогічний працівник, 7 рівень НРК.

Викладач закладу вищої освіти – провідний педагогічний працівник, 8 рівень НРК.

Викладач закладу вищої освіти – науково-педагогічний працівник, 8 рівень НРК.

Викладач закладу вищої освіти – провідний науково-педагогічний працівник, 8 рівень НРК.

Викладач закладу вищої освіти – академічний лідер, 8 рівень НРК.

7. Назва (назви) документа (документів), що підтверджує (підтверджують) професійну кваліфікацію особи.

Диплом магістра із зазначенням професійної кваліфікації.

Інші документи про присвоєння професійної кваліфікації.

Додаток до диплома доктора філософії/диплома доктора мистецтва.

Диплом доктора наук.

Атестат доцента.

Атестат професора.

III. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток.

1. Здобуття професійної кваліфікації (назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації; суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій).

Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій і передумови присвоєння професійних кваліфікацій	
	Каліфікаційні центри в структурі закладів вищої освіти	Заклади вищої, післядипломної освіти, наукові установи
Викладач закладу вищої освіти — педагогічний працівник	Диплом магістра; досвід роботи на посаді науково-педагогічного або педагогічного працівника закладу вищої освіти не менше 1 року; виконання програм професійного розвитку	Здобуття ступеню магістра або доктора філософії/ доктора мистецтв за освітньо-професійною/ освітньо-науковою/ освітньо-творчою програмою, що передбачає присвоєння відповідної професійної кваліфікації.
Викладач закладу вищої освіти — науково-педагогічний працівник	Диплом магістра; досвід роботи на посаді науково-педагогічного працівника не менше 3 років; виконання програм професійного розвитку	Здобуття ступеню доктора філософії/ доктора мистецтв за освітньо-науковою/ освітньо-творчою програмою, що передбачає присвоєння відповідної

	Диплом доктора філософії; досвід роботи на посаді науково-педагогічного працівника не менше 1 року; виконання програм професійного розвитку	професійної кваліфікації.
--	---	---------------------------

2. Професійний розвиток:

1) з присвоєнням наступної професійної кваліфікації (назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації; суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій);

Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій і передумови присвоєння професійних кваліфікацій	
	Каліфікаційні центри в структурі закладів вищої освіти	Заклади вищої освіти, наукові установи
Викладач закладу вищої освіти – провідний педагогічний працівник	Диплом магістра; досвід роботи на посаді науково-педагогічного або педагогічного працівника закладу вищої освіти не менше 5 років; професійні досягнення; виконання програм професійного розвитку. Диплом доктора філософії; досвід роботи на посаді науково-педагогічного або педагогічного працівника закладу вищої освіти не менше 2 років; професійні досягнення; виконання програм професійного розвитку.	-
Викладач закладу вищої освіти –	Диплом доктора філософії;	-

провідний науково-педагогічний працівник	досвід роботи не менше 3 років; професійні досягнення; виконання програм професійного розвитку.	
Викладач закладу вищої освіти – академічний лідер	Диплом доктора філософії або доктора наук; досвід роботи не менше 5 років; професійні досягнення; виконання програм професійного розвитку.	-

2) без присвоєння наступної професійної кваліфікації:

а/б) для вдосконалення (підтримання) професійної кваліфікації, у тому числі шляхом набуття нових/додаткових навичок/компетентностей.

Вдосконалення (підтримання) професійної кваліфікації, у тому числі шляхом набуття нових/додаткових навичок/компетентностей здійснюється при здобутті професійної кваліфікації та при присвоєнні кожної наступної професійної кваліфікації.

Підвищення кваліфікації здійснюється в Україні та за кордоном (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом) в закладах освіти (його структурних підрозділах), наукових установах, інших юридичних чи фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб - підприємців, що провадять освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників. Форми і зміст підвищення кваліфікації мають бути спрямовані на формування компетентностей, що визначені цим стандартом, а також індивідуальним планом професійного розвитку викладача, що визначається ним самостійно у довільній формі.

IV. Аббревіатури, скорочення (за потреби).

ВО – вища освіта;

ДНТ - дослідницька/ наукова/ творча

ЗВО – заклад вищої освіти;

НПП – науково-педагогічний працівник;

НРК – Національна рамка кваліфікацій;

ОП – освітня програма;

РН – результати навчання.

V. Опис трудових функцій.

1. Трудові функції, компетентності, знання, уміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
А. Викладання, консультування та керівництво практичною підготовкою здобувачів вищої освіти	А1. Здатність планувати і проводити навчальні заняття	А1.31. Предметна область А1.32. Актуальні наукові дослідження та сучасні практики А1.33. Вимоги до організації освітнього процесу А1.34. Зміст стандартів вищої освіти та освітніх програм А1.35. Специфіка та тенденції викладання у вищій освіті	А1.У1. Обирати та застосовувати методи, технології та засоби (у т. ч. цифрові) викладання А1.У2. Організовувати індивідуальну та групову роботу здобувачів ВО А1.У3. Залучати здобувачів ВО до активної участі в освітньому процесі А1.У4. Враховувати принципи інклюзивності у вищій освіті	А1.К1. Доносити інформацію А1.К2. Взаємодіяти зі здобувачами	А1.В1. Відповідати-за якість викладання А1.В2. Управляти груповою динамікою А1.В3. Вдосконалювати викладання
	А2. Здатність консультувати здобувачів ВО	А2.31. Специфіка та тенденції консультування у вищій освіті	А2.У1. Визначати освітні потреби здобувачів ВО А2.У2. Обирати методи, технології та засоби (у т. ч. цифрові) консультування А2.У3. Організовувати індивідуальні та групові консультації здобувачів ВО А2.У4. Надавати рекомендації щодо навчання	А2.К1. Заохочувати допитливість здобувачів	А2.В1. Проявляти відкритість А2.В2. Проявляти емпатію

	А3. Здатність здійснювати керівництво практичною підготовкою здобувачів вищої освіти	А3.31. Вимоги до організації практичної підготовки А3.32. Зміст практичної підготовки А3.33. Зміст професійної діяльності	А3.У1. Розробляти план практичної підготовки А3.У2. Контролювати виконання плану практичної підготовки	А3.К1. Взаємодіяти зі стейкхолдерами	А3.В1. Відповідати за дотримання вимог і процедур
Б. Оцінювання результатів навчання	Б1. Здатність проєктувати оцінювання результатів навчання	<i>А1.31. Предметна область</i> Б1.31. Вимоги до РН Б1.32. Вимоги до оцінювання РН Б1.33. Типи контролю та види контрольних завдань <i>А1.33. Вимоги до організації освітнього процесу</i>	Б1.У1. Визначати цілі оцінювання РН Б1.У2. Розробляти критерії оцінювання РН Б1.У3. Обирати та застосовувати методи й інструменти оцінювання РН Б1.У4. Розробляти матеріали для оцінювання результатів навчання	<i>А1.К1. Доносити інформацію</i>	Б1.В1. Відповідати за якість матеріалів
	Б2. Здатність оцінювати результати навчання		Б2.У1. Організовувати оцінювання РН Б2.У2. Проводити контрольні заходи, атестацію та вступні випробування Б2.У3. Визначати рівень досягнень РН	<i>А1.К2. Взаємодіяти зі здобувачами</i>	Б2.В1. Дотримуватися принципів академічної доброчесності <i>А3.В1. Відповідати за дотримання вимог і процедур</i> Б2.В2. Дотримуватися неупередженості та об'єктивності

	Б3. Здатність надавати зворотній зв'язок здобувачам ВО за результатами оцінювання	Б3.31. Цілі та методи зворотного зв'язку	Б3.У1. Аналізувати та обґрунтовувати результати оцінювання Б3.У2. Обирати форми зворотного зв'язку Б3.У3. Надавати рекомендації за результатами оцінювання		Б3.В1. Відповідати за якість зворотного зв'язку <i>А2.В2.Проявляти Емпатію</i>
В. Створення навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів	В1. Здатність розробляти та удосконалювати зміст освітніх компонентів	<i>А1.31. Предметна область</i> <i>А1.32. Актуальні наукові дослідження та сучасні практики</i> <i>А1.34. Зміст стандартів вищої освіти та освітніх програм</i>	В1.У1. Визначати, оновлювати та упорядковувати зміст освітніх компонентів В1.У2. Розробляти та оновлювати силабуси/ програми освітніх компонентів	<i>А1.К1. Доносити інформацію</i> В1.К1. Взаємодіяти з колегами	В1.В1. Відповідати за якість навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів В1.В2. Демонструвати академічну свободу
	В2. Здатність розробляти та удосконалювати навчально-методичні матеріали	В2.31. Вимоги до навчально-методичних матеріалів	В2.У1. Упорядковувати зміст навчально-методичних матеріалів В2.У2. Створювати навчально-методичні матеріали (у т. ч. з використанням цифрових засобів) <i>А1.У4. Враховувати принципи інклюзивності у вищій освіті</i>		<i>Б2.В1. Дотримуватися принципів академічної доброчесності</i>
Г. Розроблення, оцінювання та удосконалення освітніх програм	Г1. Здатність розробляти та удосконалювати ОП у складі групи	<i>А1.31. Предметна область</i> <i>А1.33. Вимоги до організації освітнього процесу</i>	Г1.У1. Виконувати роль, визначену у групі Г1.У2. Розробляти ОП	Г1.К1. Взаємодіяти з групою <i>А3.К1. Взаємодіяти зі стейкхолдерами</i>	<i>А3.В1. Відповідати за дотримання вимог і процедур</i>

		<i>A1.32. Актуальні наукові дослідження та сучасні практики</i> <i>A1.35. Специфіка та тенденції викладання у вищій освіті</i> Г1.31. Вимоги до ОП		Г1.К2. Доводити відповідність ОП стандарту ВО	
	Г2. Здатність презентувати ОП	Г2.31. Вимоги та процеси зовнішнього визнання ОП	Г2.У1. Розробляти матеріали для презентації ОП Г2.У2. Презентувати матеріали	Г2.К1. Обґрунтовувати позицію	
	Г3. Здатність керувати ОП	Г3.31. Законодавство щодо розроблення і виконання ОП	Г3.У1. Управляти діяльністю групи Г3.У2. Здійснювати моніторинг та ініціювати зміни до ОП	Г3.К1. Узгоджувати інтереси та позиції різних сторін	Г3.В1. Відповідати за роботу групи Г3.В2. Відповідати за якість ОП
Д. Планування та виконання наукових/науково-технічних/дослідницьких/творчих проєктів	Д1. Здатність обґрунтовувати та планувати проєкт	<i>A1.31. Предметна область</i> <i>A1.32. Актуальні наукові дослідження та сучасні практики</i> Д1.31. Методологія дослідження/ проєкту	Д1.У1. Розробляти проєкт/дослідження Д1.У2. Розробляти документи до проєкту/ дослідження	Г1.К1. Взаємодіяти з групою А3.К1. Взаємодіяти зі стейкхолдерами	В1.В2. Демонструвати академічну свободу Б2.В1. Дотримуватися принципів академічної доброчесності Д1.В1. Дотримуватися професійної етики А3.В1. Відповідати за дотримання вимог і процедур

					Д1.В2. Демонструвати креативність Д1.В3. Ініціювати роботу за проектами
	Д2. Здатність виконувати проект	Д2.31. Вимоги до виконання дослідження/ проекту	Д2.У1. Здійснювати дослідження/ проект Д2.У2. Обґрунтовувати результати дослідження/ проекту Д2.У3. Оформлювати документи щодо дослідження/ проекту		
	Д3. Здатність оприлюднювати результати проекту	Д3.31. Форми оприлюднення результатів дослідження/ проекту Д3.32. Вимоги до оприлюднення результатів дослідження/ проекту Д3.33. Вимоги та процедури захисту інтелектуальної власності	Д3.У1. Створювати матеріали для оприлюднення результатів дослідження/ проекту Д3.У2. Представляти результати дослідження/ проекту	Г2.К2. <i>Обґрунтовувати позицію</i>	
	Д4. Здатність керувати проектом	Д4.31. Проектний менеджмент	Г3.У1. <i>Управляти діяльністю групи</i> Д4.У1. Управляти проектом Д4.У2. Презентувати результати діяльності групи	Г3.К1. <i>Узгоджувати інтереси та позиції різних сторін</i> Г2.К2. <i>Обґрунтовувати позицію</i>	Д4.В1. Демонструвати лідерство

Е. Керівництво ДНТ роботою здобувачів вищої освіти, консультування докторантів	Е1. Здатність керувати дослідницькою/творчою роботою здобувачів ВО (бакалаврський, магістерський рівні)	<i>A1.31. Предметна область</i> <i>A1.32. Актуальні наукові дослідження та сучасні практики</i> Е1.31. Вимоги до ДНТ здобувачів ВО <i>Д1.31. Методологія дослідження/проєкту</i>	Е1.У1. Планувати дослідження Е1.У2. Здійснювати моніторинг та ініціювати зміни у дослідженні Е1.У3. Надавати висновок/відгук (наукового) керівника (консультанта)	<i>A1.К2. Взаємодіяти зі здобувачами</i> <i>A2.У4. Надавати рекомендації</i> <i>A3.К1. Взаємодіяти зі стейкхолдерами</i>	<i>B1.В2. Демонструвати академічну свободу</i> <i>Д1.В1. Дотримуватися професійної етики</i> <i>Б2.В1. Дотримуватися принципів академічної доброчесності</i> <i>A3.В1. Відповідати за дотримання вимог і процедур</i>
	Е2. Здатність керувати (консультувати) ДНТ роботою здобувачів наукового, освітньо-наукового (освітньо-творчого) ступеня	Е2.31. Вимоги до дисертаційного дослідження (творчого мистецького проєкту) та його захисту <i>Д3.32. Вимоги до оприлюднення результатів дослідження</i> <i>Д3.33. Вимоги та процедури захисту інтелектуальної власності</i>	<i>Е2.У1. Спрямовувати дослідження та оприлюднювати результати</i>		
Є. Організація і участь в заходах (освітніх, наукових, методичних, профорієнтаційних, культурно-	Є1. Здатність визначати свою роль і завдання при реалізації заходів відповідно до спеціальності	<i>A1.31. Предметна область</i> Є1.31. Вимоги до участі у заходах	Є1.У1. Розробляти матеріали до заходів <i>Г2.У2. Презентувати матеріали</i>	<i>A3.К1. Взаємодіяти зі стейкхолдерами</i> <i>Г2.К2. Обґрунтовувати позицію</i>	<i>Б2.В1. Дотримуватися принципів академічної доброчесності</i> <i>Д1.В1. Дотримуватися професійної етики</i>

мистецьких, спортивних)					A3.B1. Відповідати за дотримання вимог і процедур
	Є2. Здатність планувати та проводити заходи	Є2.31. Вимоги до організації та проведення заходів Д4.31. Проектний менеджмент Є2.32. Вимоги до звітування	Г1.У2. Виконувати роль, визначену у групі Є2.У1. Узагальнювати результати заходів Є2.У2. Презентувати результати заходів	Г1.К1. Взаємодіяти з групою Г3.К1. Узгоджувати інтереси та позиції різних сторін	Г3.В1. Відповідати за роботу групи Д1.В2. Демонструвати креативність
Ж. Професійний розвиток	Ж1. Здатність організувати особистий професійний розвиток	А1.32. Актуальні наукові дослідження та сучасні практики Ж1.31. Вимоги до професійної діяльності та професійного розвитку	Ж1.У1. Визначати потреби власного професійного розвитку Ж1.У2. Реалізовувати власний професійний розвиток	В1.К1. Взаємодіяти з колегами А3.К1. Взаємодіяти зі стейкхолдерами	В1.В2. Дотримуватися принципів академічної доброчесності А3.В1. Відповідати за дотримання вимог і процедур Д1.В1. Дотримуватися професійної етики Б2.В1. Дотримуватися принципів академічної доброчесності
	Ж2. Здатність долучатися до		Ж2.У1. Надавати підтримку колегам щодо професійного розвитку	А1.К1. Доносити інформацію	

	професійного розвитку колег				
	Ж3. Здатність ініціювати та реалізовувати проекти професійного розвитку з	Ж3.31. Ресурси для професійного розвитку Д4.31. Проектний менеджмент	Г3.У1. Управляти діяльністю групи Д4.У1. Управляти проектом	Г1.К1. Взаємодіяти з групою Г3.К1. Узгоджувати інтереси та позиції різних сторін	Г3.В1. Відповідати за роботу групи Д4.В1. Демонструвати лідерство Д1.В2. Демонструвати креативність Д1.В3. Ініціювати роботу за проектами
3. Експертна діяльність	31. Здатність здійснювати професійну/методичну/наукову експертизу	А1.31. Предметна область А1.32. Актуальні наукові дослідження та сучасні практики 31.31. Вимоги та процедури експертизи	31.У1. Здійснювати експертне дослідження 31.У2. Розробляти експертний висновок	А3.К1. Взаємодіяти зі стейхолдерами Г2.К2. Обґрунтовувати позицію	Д1.В1. Дотримуватися професійної етики Б2.В1. Дотримуватися принципів академічної доброчесності 31.В1. Відповідати за якість розроблених матеріалів
	32. Здатність брати участь у процесах розвитку/врядування ЗВО	А1.32. Актуальні наукові дослідження та сучасні практики 32.32. Пріоритети та тенденції розвитку об'єкта експертизи 32.33. Вимоги та процедури врядування ЗВО	Г1.У2. Виконувати роль, визначену у групі 32.У1. Розробляти матеріали щодо розвитку/врядування ЗВО Г2.У2. Презентувати матеріали	Г1.К1. Взаємодіяти з групою	А3.В1. Відповідати за дотримання вимог і процедур 32.В1. Поділяти відповідальність за розвиток ЗВО Д1.В3. Ініціювати роботу за проектами

			32.У2. Брати участь у роботі колегіальних органів ЗВО		
--	--	--	--	--	--

VI. Розподіл трудових функцій та компетентностей за професійними кваліфікаціями (за потреби).

Викладач закладу вищої освіти – педагогічний працівник: А (А1, А2, А3), Б (Б2, Б3), В (В2), Є (Є1), Ж (Ж1).

Викладач закладу вищої освіти – провідний педагогічний працівник: А (А1, А2, А3), Б (Б1, Б2, Б3), В (В1, В2), Г (Г1, Г2), Є (Є1, Є2), Ж (Ж1, Ж2).

Викладач закладу вищої освіти – науково-педагогічний працівник: А (А1, А2, А3), Б (Б1, Б2, Б3), В (В1, В2), Г (Г1, Г2), Д (Д2), Е (Е1), Є (Є1, Є2), Ж (Ж1).

Викладач закладу вищої освіти – провідний науково-педагогічний працівник: А (А1, А2, А3), Б (Б1, Б2, Б3), В (В1, В2), Г (Г1, Г2), Д (Д1, Д2, Д3), Е (Е1), Є (Є1, Є2), Ж (Ж1, Ж2), З (З1).

Викладач закладу вищої освіти – академічний лідер: А (А1, А2, А3), Б (Б1, Б2, Б3), В (В1, В2), Г (Г1, Г2, Г3), Д (Д1, Д2, Д3, Д4), Е (Е1, Е2), Є (Є1, Є2), Ж (Ж1, Ж2, Ж3), З (З1, З2).

VII. Відомості про розроблення та затвердження професійного стандарту.**1. Повне найменування розробника професійного стандарту.**

Міністерство освіти і науки України

2. Назва та реквізити документа, яким затверджено професійний стандарт.

Наказ МОН від 18 10 2024 № 1466

3. Реквізити висновку суб'єкта перевірки про дотримання вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів під час підготовки проекту професійного стандарту.

Висновок Національного агентства кваліфікацій від 24.09.2024

4. Реквізити висновку репрезентативних всеукраїнських об'єднань професійних спілок на галузевому рівні про погодження проекту професійного стандарту.

Висновок Профспілки працівників освіти і науки України від 23.08.2024 № 02-5/407 щодо погодження проекту професійного стандарту

VIII. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру професійних стандартів.

IX. Рекомендована дата перегляду професійного стандарту.

Жовтень 2029 р.
